

ЕДНОЗНАЧНИ РЕШЕНИЯ ОТ ИНДЕКСЕН ФАКТОРЕН АНАЛИЗ ЗА ЕДНОРОДНА И РАЗНОРОДНА ПРОДУКЦИЯ

Емил Христов*

В предходна статия на автора са изложени еднозначни решения от адитивен факторен анализ на стойностните маси на еднородна и разнородна продукция (Христов, 2010). Целта на настоящата статия е да се изведат, обосноват и представят еднозначните решения от индексния факторен анализ на същите стойностни маси на еднородната и разнородната продукция, които трябва да съответстват на еднозначните решения от адитивния анализ. По-конкретно, индексният факторен анализ в настоящата статия се извежда от относителната форма на адитивния факторен анализ, при която факторните ефекти се отнасят винаги към базисния стойностен обем на продукцията (Христов, 2010). При другата индексна форма на анализа относителните факторни ефекти за еднородната продукция се обясняват с относителните факторни промени на средната цена \bar{p} и на натуралното количество Q на единствения вид стоки. От своя страна, разнородната продукция се представя най-напред като крайно множество от точно определени видове разнородни стоки. След това същата се разглежда ста-

тистически като разнородна съвкупност, в която отделните видове стоки се различават по цени и количества в различни натурални мерки. При тези условия факторните ефекти от индексния анализ се обясняват със средните относителни промени на отделните цени p_i и на натуралните количества q_i на различните видове стоки. Или относителната промяна на такава продукция се анализира с два факторни индекса I_p и I_q , които са средни величини от относителните факторни промени на цените и натуралните количества на стоките. Прилага се основното индексно равенство, в което производението на двата факторни индекса трябва да бъде винаги равно на индекса на продукцията. При икономическата интерпретация на получените резултати обаче е по-подходящо да се използват не самите индекси, а техните относителни прирасти или намаления. Тогава относителният прираст или намаление на продукцията се разпределя както при относителната форма на адитивния анализ на отделни относителни факторни ефекти, където всеки ефект може ясно и точно да се обясни със

* Дин ст.н.с. | ст.; e-mail: emil_hristov_37@hotmail.com.